

วรินทร์ บุญกิจ¹

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนตัวอย่างของสาธารณรัฐเกาหลี

HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT THROUGH SOCIAL ACTIVITIES AND
PUBLIC INTEREST FOR CHILDREN AND YOUTHS OF REPUBLIC OF KOREA

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ 1) เพื่อสังเคราะห์แนวคิดและแนวนโยบายเกี่ยวกับ
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 2) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบ กระบวนการ และเทคนิควิธีในการจัด
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี โดยใช้แนวทางการศึกษาเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดย Triangulation Technique
จากเอกสาร ข้อมูลภาคสนาม (สัมภาษณ์-สังเกต) และการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญภาษาเกาหลี ผล
การศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี ในประเด็น
แนวคิด แนวนโยบายนั้น เป็นการปลูกฝังชาตินิยม และการมองไปสู่ภายนอก" (Outward-Looking
Policy) ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์
ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจ ในลักษณะจิตอาสาปัจเจกแข่งความสำเร็จ ได้แก่ นโยบาย
การบริหารงานที่ชัดเจนทั้งระดับส่วนกลางกับสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และความพร้อม
ของนักเรียน

คำสำคัญ : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สาธารณรัฐเกาหลี

¹ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Abstract

Objective of the study had two folds; 1) to synthesize the concepts and policies concerning social activities and public interest, and 2) to synthesize the model, process, and managerial techniques of social activities and public interest for children and youths in Republic of Korea. Data derived from triangular sources; documentary, field study by interviewing and observation, and data examined by Korean expert. Results revealed as follows; 1) social activities and public interest had done through the emphasis on nationalism and Outward-Looking Policy for human capital and economic development, 2) the activities enhanced the Korean students' devotion to their country, community, and locality with self-interest and public mildness, and key factors of the success depended on clearness of school plans, and readiness of students. The study purpose was to synthesize and propose the model, process, and technique of Social Activities and Public in South Korea. The qualitative technique, content analysis, climate observation, and interview by triangulation technique which examined by Korean language expert were used in context of research. The main result was the model, process, and technique of Social Activities and Public Interest in South Korea which synthesized from the strength of the National Policy (Outward-Looking Policy) for human capital development. The Key success factors of Social Activities and Public Interest in South Korea are the clear policies both of government and school, parents' participation, and readiness of students.

Key Words : Human Resource Development, Social Activities and Public Interest, Republic of Korea

วรินทร์ บุญยั้ง

บทนำ

สภาวะการแข่งขันในโลกปัจจุบัน (Competitiveness) ทำให้สถาบันต่างๆ ของสังคมต้อง
ทบทวนบทบาทของตนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้กระบวนการเพิ่มความรู้
ความชำนาญ และความสามารถโดยรวมของประชากรในสังคมให้มีพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสมกับ
งานที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเป็น **มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ
และสังคม** มีบทบาทสร้างสรรค์ความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ศักยภาพ
ของคนในยุคสังคมฐานความรู้ ที่จะต้องประกอบไปด้วย ความเชื่อมั่น, ใส่ใจ, แบ่งปัน และทำงานร่วมกับ
ผู้อื่น เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคลทั้งหมดซึ่งธนาคารโลก ปี พ.ศ. 2550
(World Bank, 2007) ได้รายงานเรื่องคนรุ่นใหม่กับการพัฒนา (Development and the Next
Generation) ได้มุ่งเป้าหมายไปที่ บทบาทของคนรุ่นใหม่ในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่สังคม
โดยเฉพาะในหมู่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้ง ประเทศไทยโดยการพัฒนาในช่วงเปลี่ยนผ่านชีวิต
(Transitional Period) ของเด็กและเยาวชนทุกคนดังกล่าวมีหลักการที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) การรับการศึกษาในโรงเรียน (Schooling)
- 2) การอยู่ในภาวะเสี่ยงทางสุขภาพ (Taking health risks)
- 3) การทำงาน (Entering the labor force)
- 4) การมีครอบครัว (Forming Families) และ
- 5) การมีส่วนร่วมในชีวิตชุมชน (Active Citizenship)

แต่ละช่วงของชีวิตต้องมีการเรียนรู้อย่างเท่าทันเพราะช่วงชีวิตที่เปลี่ยนผ่านนั้นเต็มไปด้วยความ
เสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ เพราะประสบการณ์ที่ได้รับทำให้เกิดการเรียนรู้ที่
ต่างกันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยุคใหม่ที่เรียกว่า "Generation M" (Millennium Generation)
มีอายุในช่วง 18-24 ปี (Howe and Strauss, 2000) ซึ่งประเทศไทยอาจเรียกว่า "เด็กแนว"
เด็กวัยนี้มีอิสระเป็นของตัวเองชัดเจน คำนึงถึงตัวเองเป็นหลัก ซึ่งเป็นสมาชิกที่ครอบครัว
ต้องดูแลเป็นพิเศษและการสั่งสอนเพื่อไม่ให้ตกอยู่ในอำนาจของสิ่งชั่วร้าย มอมเมา เช่น ยา

วรินทร์ บุญอึ้ง

เสพติด สุรา ที่วี มอมเมาทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ติดเชื้อเอดส์ รวมไปถึงการมีพฤติกรรมไม่รับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคมเป็นต้น

การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะการศึกษาที่รัฐจัดให้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับปวงชนทุกกลุ่มชนชั้น ซึ่งในประเทศไทยปัจจุบันนอกจากจะมีกฎหมายบังคับให้เด็กต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อีกทั้งยังมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จุดมุ่งหมายสำคัญของหลักสูตรคือเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งรวมถึงการมี จิตสาธารณะ จะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และสังคมโลก ประเทศชาติเรากำลังต้องการคนเก่งและดี แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะนำพาองค์กร สังคม ประเทศชาติ ให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงในโลกยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง คนที่เก่งและดีนั้นยังจะต้องมีทักษะ **รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม** ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งสำหรับพลเมืองของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์

การช่วยผู้อื่นเป็นการเรียนรู้วิถีทางหนึ่งเพราะ **การเรียนรู้** มิใช่เพื่อผู้เรียนฝ่ายเดียวซึ่งทำให้สังคมในยุคปัจจุบันมองข้ามในการเรียนรู้ที่ช่วยผู้อื่น (Service Learning) และเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์หรือการเรียนรู้ผ่านการให้บริการโดยลงมือทำ เช่น การที่นักเรียนเป็นอาสาสมัครความปลอดภัย การช่วยดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเป็นต้น เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้คิด ได้วิเคราะห์สิ่งที่ตัวเองเห็น ได้ยินและลงมือทำด้วยตนเองไปปรับใช้กับชีวิตจริงในชุมชนของตนซึ่งช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบผู้ให้ รู้จักเอื้ออาทรกับผู้อื่นมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งระดับบุคคล และระดับสังคม

แนวคิดเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

นิยามของ "กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์" ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกิจกรรมที่มุ่งเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อ ความดีงาม

วรินทร์ บุญอึ้ง

ความเสียสละต่อสังคม และมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาสมัครต่างๆ และกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายเพื่อสร้างจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามในสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การจัดการศึกษาเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีผู้ให้คำจำกัดความในความหมายที่ใกล้เคียงคือ "บำเพ็ญประโยชน์" พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542 ให้ความหมายคำว่า "บำเพ็ญ" และ "สาธารณประโยชน์" ดังนี้ "บำเพ็ญ" หมายถึง ทำให้เต็มบริบูรณ์ เพิ่มพูนด้วยการประพฤติ การฝึกปฏิบัติ ส่วนคำว่า "สาธารณประโยชน์" หมายถึง ประโยชน์ทั่วไปแก่ประชาชน ดังนั้น "ผู้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์" หมายถึง ผู้ที่ฝึกทักษะต่างๆ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม พร้อมทั้งจะนำและช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งต้องมีจิตใจอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และความหมายที่คล้ายคลึง ได้แก่ จิตสาธารณะ (Public Mindedness หรือ Civic Mindedness) จิตอาสา (Volunteer Mind หรือ Volunteer Spirit) และจิตบริการ (Service Mind) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จิตสาธารณะ (Public Mindedness หรือ Civic Mindedness)

กูตเตอร์สโลห์เกอส์โล (Gütersloh, 2003) นักวิชาการเยอรมันได้ระบุถึงจิตสาธารณะ หมายถึง จิตที่รู้สำนึกรับผิดชอบกับสังคม และทักษะของบุคคล ในฐานะพลเมืองที่แสดงออก รับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น (Civic-mindedness as social responsibility and civic skills as the ability to act socially) มีลักษณะ 3 ประการดังนี้

- 1) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (A sense of belonging a community)
- 2) ทำสิ่งที่สังคมเห็นว่าดีงาม (An orientation to the common good)
- 3) ความเต็มใจที่ทำประโยชน์เพื่อชุมชน (A willingness to work for community)

ดังนั้นการมีจิตสาธารณะของบุคคล เป็นการแสดงออกระหว่างความต้องการของบุคคลและความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นและสังคมเกิดความรัก ความศรัทธา เต็มใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันทำเพื่อสังคมและประโยชน์ส่วนรวม

โบวส์, ชาลเมอร์ส และฟลานากัน (Bowes, Chalmers and Flanagan 1996 อ้างใน Smart, Sanson, Silva and Toumbourou, 2000) กล่าวถึง จิตสาธารณะ (Civic Mindedness) หมายถึง

วรินทร์ บุญยั้ง

**ความเต็มใจของส่วนบุคคลที่จะแสดงออกบทบาทในฐานะพลเมืองโดยมุ่งเน้นความตระหนัก
เอาใจใส่ต่อตนเองและสวัสดิภาพของผู้อื่น** (defined as the willingness of an individual to
actively take on the role of being a citizen that emphasises a general, as well as personal,
concern for the welfare of others) จิตสาธารณะจึงเป็นทั้งจิตสำนึก ทศนคติ และการแสดงออกซึ่ง
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การรับผิดชอบต่อชุมชน
(Community responsibility) จิตสำนึกทางการเมือง (Political civic mindedness) รวมถึงความ
รับผิดชอบต่อชุมชนระดับท้องถิ่นและสังคมโลก (Feelings of responsibility towards the local and
global community)

จิตอาสา (Volunteer Spirit หรือ Volunteer Mind)

พระไพศาล วิสาโล (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึง จิตอาสาว่า เป็นการทำงานในลักษณะอาสาสมัคร
นั้นอยู่ที่จิตใจ ที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น หรือนึกถึงส่วนรวม จะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า "อาสาสมัคร" นั้น
ไม่ใช่เป็นอาชีพ หากเป็นความสำนึกที่สมควรมีอยู่คู่กับความเป็นมนุษย์ของเราจนกว่าชีวิตจะหาไม่ ดังนั้น
"จิตอาสา" หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย
แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ ให้กับส่วนรวมและผู้อื่น หรือ
สังคมให้เกิด ประโยชน์และความสุขมากขึ้น

จิตบริการ (Service Mind)

อาภรณ์ ภูวิทยาพันธุ์ (2549) ได้สรุปถึง "จิตบริการ" หรือ "จิตสำนึกในการบริการ" หรือ
"หัวใจบริการ" มาจากคำว่า "Service Mind" ประกอบด้วยคำหลักๆ สองส่วนคือ การบริการ (Service)
และจิตใจ (Mind) เมื่อนำมารวมกันแล้วจะหมายถึง การมีจิตใจของการเป็นผู้ให้บริการ ซึ่งแสดงออกใน
รูปของพฤติกรรมได้แก่ การบริการด้วยรอยยิ้มและคำพูดที่เหมาะสมเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับผู้มา
ติดต่อ มีน้ำใจที่จะเสนอแนะหรือให้ข้อมูลในเรื่องต่างๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ เปิดใจรับฟังคำติชมของผู้
มาติดต่อ เป็นต้น

สรุป จิตสาธารณะ จิตอาสา จิตบริการ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เป็นความรับผิดชอบต่อ
ซึ่งเกิดจากภายใน และภายนอก ตนเองโดยที่ ภายในตนเองหมายถึง โดยการกระทำของตนเองจาก

วรินทร์ บุญท้ง

ความรู้สึกรักใคร่ คิดได้สำนึก ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งอยู่ในจิตใจ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม และส่งผลสู่การกระทำภายนอกโดยมีบทบาทช่วยสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เป็นการแก้ปัญหา สร้างสรรค์สังคม และเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งถือว่าการสร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์ ฉะนั้น จิตสาธารณะ จิตอาสา และจิตบริการจึงมีความจำเป็นจะต้องได้รับการปลูกฝังในระบบโรงเรียนให้เกิดความตระหนักและค่านิยมร่วมในสังคม

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี

ผู้เขียนจึงยกกรณีศึกษาของสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) หรือประเทศเกาหลีใต้ (South Korea) ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์สำหรับเด็กและเยาวชนของสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับวิถีชีวิต และบริบทของสังคมไทยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีเป้าหมาย ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณลักษณะและมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด

แนวคิดและแนวนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์

สาธารณรัฐเกาหลีมีสังคมและอารยธรรมของความเป็นชาติที่โดดเด่น แต่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 19 โดยผ่านการถูกยึดครองจากประเทศญี่ปุ่นในช่วง พ.ศ. 2453-2488 ถึง 36 ปี ผ่านการเกิดสงครามกลางเมือง พ.ศ. 2493-2496 จนทำให้ประเทศต้องแบ่งแยกออกเป็น 2 ประเทศ รัฐบาลของสาธารณรัฐเกาหลีในอดีตมีการจัดการเรียนการสอนในค่ายทหารและในโรงเรียนที่อยู่นอกโรงเรียนเพราะนโยบายของรัฐบาลสมัยนั้นใช้การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่เน้นภารกิจด้านการสร้างชาติ การทำให้คนในชาติมีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็งและอดทนโดยใช้วิชาทหาร นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเน้นจริยธรรม การต่อต้านคอมมิวนิสต์ และการอาชีวศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสาธารณรัฐเกาหลีใช้การศึกษาที่ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Science and Technology) ซึ่งเดิมคือกระทรวงศึกษาธิการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Ministry of Education

วรินทร์ บุญยั้ง

and Human Resource Development) ร่วมกับสถาบันพัฒนาการศึกษาแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Korea Educational Development Institute: KEDI) สถาบันหลักสูตรและการประเมินผลแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Korea Institute Curriculum and Evaluation: KICE) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันทำหน้าที่ยุติการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศโดยมีกรอบนโยบายคือ "การมองไปสู่ภายนอก" (Outward-looking Policy) ที่เน้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มุ่งที่ระบบการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดย 1) การเสริมสร้างสมรรถนะของประชาชนแต่ละคน 2) สร้างการไว้วางใจการช่วยเหลือกันในสังคม และ 3) สร้างแหล่งด้านสารสนเทศสำหรับพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แนวทางดังกล่าวนี้ ต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญที่ประเทศของตนก้าวล้ำนำหน้าและสร้างภาพพจน์สาธารณรัฐเกาหลีจนเป็นที่ชื่นชอบแก่คนทั่วโลก เป็นต้น ภายใต้บริบทของการศึกษากับการพัฒนาของประเทศที่ได้ดำเนินอย่างต่อเนื่องนับเป็นเวลากว่า 40 ปี ด้วยเจตนารมณ์อันแน่วแน่ ประกอบกับการมีเป้าหมายที่ชัดเจน คุณภาพทางการศึกษาจึงมีการพัฒนารุดหน้าไปมากในทิศทางที่สอดคล้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจทำให้สาธารณรัฐเกาหลีมีการเติบโตแบบก้าวกระโดดจึงกลายเป็นประเทศผู้นำที่สำคัญในเอเชีย (KEDI, 2007) ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี

รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี บรรจุในหลักสูตรที่เป็นกิจกรรมโดยไม่อยู่ในสาระการเรียนรู้ หรือรายวิชา แต่เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัครอย่างแท้จริงโดยสาธารณรัฐเกาหลีได้ใช้คำว่า “กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์” กระทรวงศึกษาธิการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดทำคู่มือตามประกาศ เลขที่ 676 ลงวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 2005 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนประถม มัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามนโยบายนายกรัฐมนตรี (เลขที่ 2000-21 ลงวันที่ 16 มิถุนายน ค.ศ. 2000) โดยให้มีการบันทึกการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในแฟ้มบันทึกการดำเนินชีวิตประจำวันในโรงเรียนของนักเรียน

1. หัวใจของหลักสูตร

- 1) วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการทำกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต้องมีความสอดคล้องกัน
- 2) กิจกรรมแต่ละรูปแบบของแต่ละระดับชั้นต้องสัมพันธ์กับแผนกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ประจำปี ต้องมีการจัดทำแผน และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- 3) เนื้อหาการทำกิจกรรมต้องให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งการวางแผน การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล ดังนั้นต้องระมัดระวังไม่ให้การทำกิจกรรมเป็นการถูกกำหนดหรือบีบบังคับโดยครู โดยมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมได้ตามความสนใจ
- 4) โครงสร้างหน่วยดำเนินการกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จัดขึ้นโดยพิจารณาจากลักษณะของแผนงาน เนื้อหา สถานที่ที่ทำกิจกรรม และแบ่งเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม เช่นระดับกลุ่มย่อย ระดับห้องเรียน ระดับชั้น ระดับโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้มีประสบการณ์การทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จริงอย่างหลากหลายโดยการทำกิจกรรมกลุ่มและนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกและทักษะของตนเอง
- 2) เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดี

3) เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตประจำวันในครอบครัว โรงเรียน และชุมชนซึ่งตอบสนองกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยผ่านการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

3. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) หลักสูตรแกนกลาง ประกอบด้วยวิชาหลักพื้นฐานได้แก่ วิชาศีลธรรม ภาษาต่างประเทศ ภาษาเกาหลี สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษา ดนตรี ศิลปะ และการมีสื่อ
- 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้กำหนดกรอบโครงสร้างหลักสูตรของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรม เช่น กิจกรรมกำหนดเอง กิจกรรมปรับตัว กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์) และกิจกรรมงานพิธี

4. เนื้อหากิจกรรมและชั่วโมงกิจกรรม

- 1) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ หรือกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ของสาธารณรัฐเกาหลี มีความชัดเจนบรรจุในหลักสูตร ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมมากกว่าหรือน้อยกว่า 10 ชั่วโมงต่อปี ระดับ มัธยมต้นและมัธยมปลายมากกว่าหรือน้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งนักเรียนสามารถทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตรของโรงเรียนได้สูงสุด 10 ชั่วโมง (เป็นกิจกรรมพิเศษที่นับเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ 7 ชั่วโมง และงานโรงเรียนที่นับเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ 3 ชั่วโมง)นับเวลาพื้นฐานที่ทำกิจกรรมเป็นการทำกิจกรรมพิเศษตามหลักสูตรที่เหลือให้พิจารณาเป็นกรณีไป และควรเชิญชวนให้นักเรียนทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามแผนส่วนบุคคลด้วย
- 2) ชั่วโมงในการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่อปีในแต่ละระดับชั้นปีนั้นแตกต่างกัน และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- 3) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ควรเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน และควรเริ่มต้นจากกิจกรรมในโรงเรียนแล้วจึงพัฒนาไปสู่การออกไปทำกิจกรรมนอกโรงเรียน
- 4) ควรเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ที่เหมาะสมกับลักษณะทั่วไปของโรงเรียนและชุมชนที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน

วรินทร์ บุญยิ่ง

5) เวลาในการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์นอกโรงเรียน สามารถกำหนดโดยพิจารณาจากลักษณะของกิจกรรม

6) สามารถทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์โดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การอภิปรายเกี่ยวกับกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์กับผู้ที่ชื่นชอบที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของตนเอง

7) การกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ต้องคำนึงถึงระดับชั้นของนักเรียน ฤดู ตลอดจนสถานที่ในการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

5. การบริหารจัดการ

ดำเนินการทั้งด้านหลักสูตรและด้านเนื้อหาการสอน โดยที่ด้านหลักสูตรนั้นมีการสอดแทรกทั้งในเนื้อหาวิชาต่างๆ ประกอบด้วยวิชาศีลธรรม ภาษาเกาหลี สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษา ดนตรี ศิลปะ และการฝีมือ ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นเน้นความร่วมมือกับผู้ประกอบการและชุมชนโดยกำหนดเป็นกิจกรรมส่งเสริมเพื่อคนในชุมชน มีรูปแบบของกิจกรรม ขึ้นปี ระยะเวลา เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบและการประเมินผล ดังรายละเอียดดังนี้

1) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของนักเรียนเป็นกิจกรรมด้านการศึกษา และควรจัดให้มีการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนนอกเหนือเวลาเรียนที่นักเรียนสามารถลงมือทำกิจกรรมได้จริง

2) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนมีทฤษฎีการศึกษาและการลงเคราะห์เป็นพื้นฐานหลัก ดังนั้นในการให้คำปรึกษาการทำกิจกรรมจึงควรให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมและความสัมพันธ์กับการศึกษามากกว่าจำนวนชั่วโมงในการทำกิจกรรม

3) แบ่งกิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่เป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามแผนของโรงเรียนและแผนส่วนบุคคลออกจากกัน

4) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามแผนของโรงเรียนต้องประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในชุมชนเพื่อให้ทั้งครู ผู้ปกครอง และผู้รับผิดชอบด้านการให้คำปรึกษาในการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในหน่วยงานดังกล่าวได้มีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน

วรินทร์ บุญอึ้ง

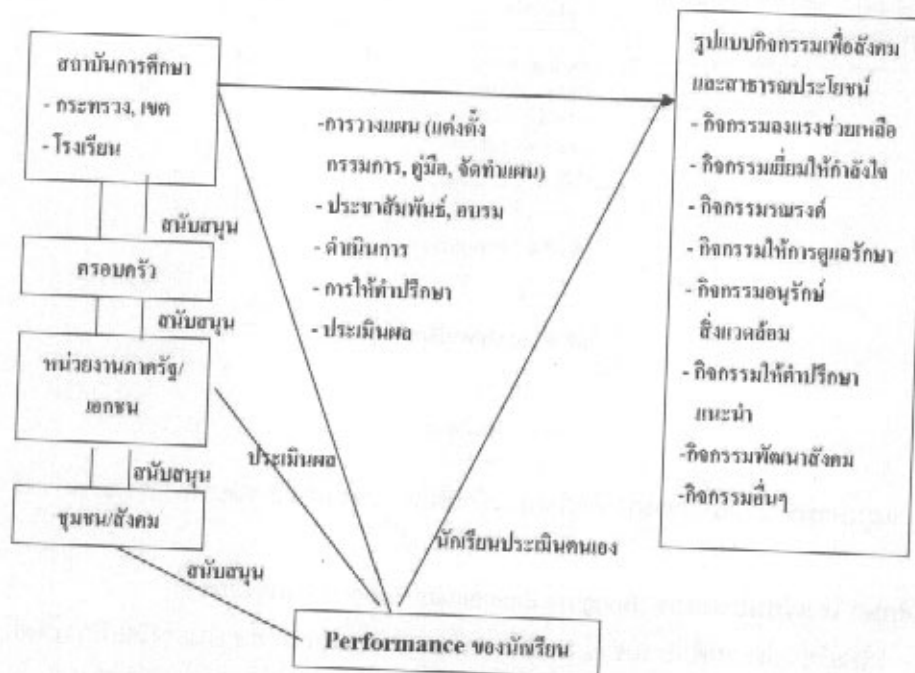

- 5) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ส่วนบุคคลของนักเรียนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้
ร่างแผนเอง โดยโรงเรียนทำการประเมิน และให้ความเห็นชอบแผนของนักเรียนในภายหลัง
- 6) รูปแบบของกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ควรพิจารณาตามสภาพของโรงเรียนหรือ
ชุมชนโดยมีหลักเกณฑ์การกำหนดรูปแบบกิจกรรมของแต่ละประเภทอย่างชัดเจน
- 7) ควรผลักดันให้มีการวางแผนกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ที่มีข้อมูลครบถ้วนและจัด
ให้มีการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดในการทำกิจกรรม
สาธารณประโยชน์
- 8) ให้คำปรึกษาที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงขั้นตอนในการพัฒนานักเรียนและระดับการศึกษา
ของนักเรียน เกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของกิจกรรมตลอดจนความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตประจำวัน
รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ที่ดีซึ่งเป็นการให้ความร่วมมือแก่
ชุมชนและหน่วยงานที่ทำงานด้านการสงเคราะห์
- 9) ให้มีการประเมินหลักสูตรและผลการทำกิจกรรมเพื่อให้หลักสูตรตรงตามเป้าหมายของ
การศึกษา กำหนดนโยบายสำหรับสถานศึกษาที่ชัดเจน ได้แก่ การวางแผนการจัดตั้งคณะทำงาน การ
ประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูล การอบรม การดำเนินการ การให้คำปรึกษา และการประเมินผล
โดยมีรายละเอียด 6 ขั้นตอนดังแผนภาพที่ 2 ต่อไปนี้

โรงเรียนประถมศึกษามงclair เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงโซลมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามหลักสูตร ที่ไม่อยู่ในสาระการเรียนรู้ หรือรายวิชา แต่เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัคร โดยจัดทำคู่มือดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนประถม ตามนโยบายนายกรัฐมนตรี (เลขที่ 2000-21 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2000) มีรูปแบบ 4 รูปแบบคือ 1) กิจกรรมเพื่อวิถีชีวิตโรงเรียน 2) รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน 3) รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อประเทศชาติ และ 4)

กิจกรรมเพื่อสังคมโลกมีการกำหนดหลักสูตร เนื้อหา ชั่วโมง วิธีการทำกิจกรรม และการประเมินผล กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จะต้องมีความสอดคล้องกันเน้นการวางแผนความร่วมมือกับ **ผู้ปกครองและชุมชน** โดยกำหนดเป็นกิจกรรมส่งเสริมเพื่อคนในชุมชน ในรูปแบบของกิจกรรม ขึ้นปี ระยะเวลา เป้าหมาย มีระบบการให้คำปรึกษา การรายงานและประเมินผล โดยให้มีการบันทึกการทำ กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในแฟ้มบันทึกการดำเนินชีวิตประจำวันในโรงเรียนของนักเรียน รวมถึง การโดนเทียบกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการ นับเป็นคะแนนในการศึกษาต่อระดับสูงต่อไป ดังแผนภาพที่ 3 ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 รูปแบบการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี

จากกรอบแนวคิดและกรณีศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งข้างต้นสามารถอธิบายตาม นโยบายหลักจากสถาบันการศึกษา ทั้งในระดับกระทรวงฯ และพื้นที่เขตการศึกษาจะต้องดำเนินการ ร่วมกับ ผู้ปกครอง ชุมชน/สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ โดยสรุปดังนี้

วรินทร์ บุญยิ่ง

1. การวางแผน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงาน การจัดทำแผน ซึ่งมีทั้งส่วนแผนของโรงเรียน และ
แผนส่วนบุคคลของนักเรียน การจัดทำคู่มือดำเนินงาน

2. การประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลทั้ง ผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางการใน
เลือกเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

3. อบรมผู้รับผิดชอบ ได้แก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และการเตรียมความพร้อมนักเรียน

4. การดำเนินการตามแผน โดยต้องเป็นไปตามขั้นตอนคู่มือดำเนินงาน

5. การให้คำปรึกษา โดยครูประจำชั้น และครูกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ทั้งการจัดทำ
แผนส่วนบุคคล การดำเนินการตามแผน และการกรรกกแบบฟอร์ม โดยอาจใช้ชั่วโมงกิจกรรมพบผู้เรียน
(Home Rome) ได้

6. การประเมินผลโดยโรงเรียน หน่วยงานที่เข้าร่วม และตัวนักเรียนเอง

โรงเรียนระดับประถมศึกษาได้มีการดำเนินการตามกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็น
ตามแผนของโรงเรียน ไม่มีแผนส่วนบุคคลเนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องความปลอดภัย และการดูแลตนเอง
ของนักเรียน จึงเป็นแผนงานที่ปลูกฝังจากโรงเรียนสู่ครอบครัว ชุมชนและสังคม ส่วนโรงเรียนระดับมัธยม
ได้กำหนดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในหลักสูตรอย่างชัดเจน ทั้งชั่วโมงในการทำกิจกรรม
ประเภทของกิจกรรม ที่ดำเนินการทั้งรูปแบบกิจกรรมเพื่อวิถีชีวิตโรงเรียน รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อ
ชุมชน รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อประเทศชาติ และกิจกรรมเพื่อสังคมโลก โดยมีแนวทางดังนี้ 1) จัดทำ
คู่มือดำเนินงาน ได้แก่ คู่มือแฟ้มบันทึกการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน และคู่มือดำเนินการ
กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่โรงเรียน 2) จัดทำ**แบบฟอร์มสำหรับนักเรียน** การแจกแจงแผน
ทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ส่วนบุคคล การตรวจสอบการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณ-
ประโยชน์ แฟ้มบันทึกกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และบัตรกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของ
นักเรียน 3) **ครอบครัว (ผู้ปกครอง)** มีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนผู้ปกครอง สมาคม
ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการวางแผน กำหนดกิจกรรม และเข้าร่วมเป็นอาสาด้วยเพื่อ
เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน 4) **เน้นการประเมินผลโดยนักเรียนก่อน** โดยดูจากความพึงพอใจจาก
ผลงานที่ทำ ร่วมกับการตรวจสอบของครู และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาท
ในการชื่นชมยินดีกับกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จด้วย 5) **มีการจูงใจ**โดยใช้ร้อยละของการทำกิจกรรม

วรินทร์ บุญยั้ง

บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของนักเรียนเพื่อพิจารณาคัดเลือกเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ
6) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายของโรงเรียน และการบริหารจัดการกิจกรรมที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเช่น
กรณีเด็กนักเรียนย้ายโรงเรียนจากเขตหนึ่งไปยังอีกเขตหนึ่ง สามารถเฝ้าเทียบกิจกรรมบำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์โดยยึดกฎการเทียบโอนของเขตที่ย้ายเข้าไปอยู่ใหม่ และผลการดำเนินงานของ
กิจกรรมโรงเรียนจะมีการประเมินผลเพื่อการพิจารณากำหนดวางแผนในปีต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

บทเรียนจากการศึกษารูปแบบ เทคนิควิธีการ จากกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของ
สาธารณรัฐเกาหลีครั้งนี้ มี 4 ประเด็นดังนี้

1. ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องนโยบายและคู่มือดำเนิน
กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนประถม มัธยมต้นและมัธยมปลาย ตามนโยบาย
นายกรัฐมนตรี(เลขที่ 2000-21 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2546)
2. โรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารและครู ต้องมีความชัดเจนในการกำหนดแผนโรงเรียน และ
จริงจังในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่
3. ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทและให้ความร่วมมือที่ชัดเจน
4. การเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินผลที่ชัดเจน

ข้อเสนอในการนำรูปแบบไปใช้

การประยุกต์ใช้รูปแบบ กระบวนการและเทคนิควิธีในการกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ใน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยนั้นต้องมีการกำหนดความชัดเจนใน 4 ประเด็นดังนี้

1. นโยบาย
 - ต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน อาจเป็น วาระแห่งชาติ
 - เป็นหน้าที่ของคนทุกคน ในการมีจิตสำนึกเพื่อสังคมและส่วนรวม
 - กำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่นักเรียนทำกิจกรรมกิจกรรม
 - กำหนดเป็นหลักสูตร เนื้อหาวิชา และรายชั่วโมง และรูปแบบของกิจกรรมบำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์

วรินทร์ บุญยั้ง

- จัดทำคู่มือการดำเนินการ และวิธีการบริหารจัดการตามคู่มือที่ชัดเจน

2. โรงเรียน

- ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ของการมีกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ กำหนดภารกิจ และการดำเนินการที่ชัดเจน

- ครูทุกคน ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม ในสาธารณรัฐเกาหลี ครู ทุกคน รวมทั้งผู้บริหาร ต้องมีจิตอาสาออกไปพัฒนานักเรียน และให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนไปสู่ คนคุณภาพให้ได้

- กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาหลักต้องมีการพัฒนาเป็นจิตอาสา
- การบริหารจัดการของโรงเรียนต้องชัดเจน ได้แก่ การกำหนดแผนงาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนิน การประชาสัมพันธ์ และการประเมินผล เป็นต้น

3. ผู้ปกครอง

- สนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการวางแผนกิจกรรมของโรงเรียน มีการประชุม ติดต่อกับผู้ปกครองเป็นระยะ

- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่นเป็น ครูช่วยสอน (Teaching Assistant :TA) การช่วยงานโรงเรียน เช่น การช่วยผลิตสื่อการสอน และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

- ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการชื่นชมยินดีกับผลการจัดกิจกรรม และการประเมินผล

4. การเตรียมความพร้อมของนักเรียน

- การอบรมเตรียมความพร้อมนักเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียน
- เตรียมความพร้อมทั้งโรงเรียน แต่ละระดับชั้น แต่ละห้อง หรือเป็นกลุ่มได้ตามความเหมาะสม
- เนื้อหาการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมต้องชัดเจน เช่น ความจำเป็นในการทำกิจกรรม

บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของนักเรียน กฎในการทำกิจกรรม ทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน รูปแบบกิจกรรม เนื้อหากิจกรรมที่ทำในแต่ละรูปแบบกิจกรรม ขั้นตอนในการทำกิจกรรม ข้อควรพึงระวัง และการประเมินผลการทำกิจกรรม เป็นต้น

วรินทร์ บุญยั้ง

สรุป การพัฒนาจิตอาสาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างไว้ตั้งแต่ในวัยเด็ก ให้ได้รับประสบการณ์ที่เพียงพอเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปพัฒนาตนเอง โดยในการปลูกฝังนั้น ควรให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา รวมทั้งมีการฝึกฝนให้เด็กได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้เด็กเกิดการกระทำที่เกี่ยวกับการพัฒนาจิตอาสาอย่างแท้จริงจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย และควรทำให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย และเกิดการพัฒนาตามลำดับ ซึ่งในการฝึกอบรม ปลูกฝัง หรือพัฒนาจิตอาสาให้แก่เด็กนั้น ควรมีครูหรือผู้ใหญ่คอยดูแลชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เด็กจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม โดยสาธารณรัฐเกาหลีภายใต้กระแสความเป็นรักชาติ ผสมกับเห็นความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาคน อีกทั้งนโยบายของรัฐบาลทุกสมัยนั้นมีความเชื่อมต่อนโยบายอย่างชัดเจนมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ ทำให้การศึกษามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของสาธารณรัฐเกาหลี เริ่มจากการเห็นความสำคัญของการถูกยึดครองจากประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านการเกิดสงครามกลางเมืองจนทำให้ประเทศต้องแบ่งแยกออกเป็น 2 ประเทศ รัฐบาลของสาธารณรัฐเกาหลีจึง ได้ปรับใช้นโยบาย “การมองไปสู่ภายนอก” (Outward-Looking Policy) ที่เน้นการพัฒนาคนมุ่งที่ระบบการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีการใช้ลัทธิชาตินิยมปลุกกระตือรือร้นให้เร่งรัดการพัฒนาและขยันขันแข็งในการทำงานและสร้างภาพพจน์สาธารณรัฐเกาหลีให้เป็นที่ชื่นชอบแก่คนทั่วโลก นโยบายทางการศึกษาจึงได้กำหนดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อการเรียนรู้การเป็นมนุษย์โดยเน้นการปฏิบัติจริง ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม โดยเน้นการพัฒนาคนมุ่งที่ระบบการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีการใช้ลัทธิชาตินิยมปลุกกระตือรือร้นให้เร่งรัดการพัฒนาและขยันขันแข็งในการทำงานโดยรัฐผลักดันให้คนทำงานหนักและสามารถเลื่อนขั้นทางสังคมได้อย่างรวดเร็ว ผู้คนเห็นความสำคัญที่ประเทศของตนก้าวล้ำหน้า สัมกับความมานะพากเพียรขยันทำงานแบบหามรุ่งหามค่ำ รัฐและราษฎรร่วมกันพัฒนาและสร้างภาพพจน์สาธารณรัฐเกาหลีให้เป็นที่ชื่นชอบแก่คนทั่วโลก เป็นต้น ภายใต้บริบทของการศึกษาต่อการพัฒนาของประเทศได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องกันเรื่อยมานับเป็นเวลากว่า 40 ปี ด้วยเจตนารมณ์อันแน่วแน่ ประกอบกับการมีเป้าหมายที่ชัดเจน คุณภาพทางการศึกษาจึงมีการพัฒนารุดหน้าไปมากเป็นทิศทางที่สอดคล้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจทำให้สาธารณรัฐเกาหลีมีการเติบโตขึ้นแบบก้าวกระโดดจากการเป็นประเทศที่ยากจนข้นแค้น จนกลายเป็นสังคมที่มีศักยภาพโดดเด่นเป็นประเทศอุตสาหกรรม

วรินทร์ บุญยั้ง

ใหม่ตั้งแต่ พ.ศ. 2523 ตลอดจนเป็นที่คาดหมายกันว่า ในศตวรรษที่ 21 สาธารณรัฐเกาหลีจะกลายเป็น
ชาติชั้นนำในหมู่ประชาคมโลก สรุปได้ว่า สาธารณรัฐเกาหลีมีการพัฒนาคุณภาพและปริมาณ
การศึกษาไปในทิศทางที่เป็นประเทศผู้ผลิตเทคโนโลยีขั้นสูง และกำลังก้าวกระโดดสู่ความเป็นประเทศ
พัฒนาที่ทัดเทียมกับประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และประเทศทางยุโรป ด้วยการปฏิรูปการศึกษา

ข้อเสนอสำหรับการประยุกต์ใช้สำหรับประเทศไทย โดยกำหนดเป็น นโยบายที่ชัดเจน
อาจเป็น วาระแห่งชาติ ถือว่าเป็นหน้าที่ของคนทุกคน ในการมีจิตสำนึกเพื่อสังคมและส่วนรวม จัดทำ
คู่มือการดำเนินการ และวิธีการบริหารจัดการตามคู่มือที่ชัดเจน โรงเรียน ผู้บริหาร ครูทุกคนต้องให้
ความสำคัญ ผู้ปกครอง สนับสนุนมีส่วนร่วม การชื่นชมยินดีกับผลการจัดกิจกรรม และการประเมินผล
ความพร้อมของนักเรียน โดยได้รับการอบรมเตรียมตั้งแต่เปิดภาคเรียน เนื้อหาการอบรมเตรียมความ
พร้อม เช่นความจำเป็นในการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของนักเรียน กฎในการทำกิจกรรม
แผนการทำกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน รูปแบบกิจกรรม เนื้อหากิจกรรมที่ทำในแต่ละ
รูปแบบกิจกรรม ขั้นตอนในการทำกิจกรรมและข้อควรพึงระวัง และการประเมินผลการทำกิจกรรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค

พระไพศาล วิสาโล(ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2552, จาก website:

<http://www.volunteerspirit.org/?a=node/203>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542.**

กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2549). **Human Resource Management and Development Case Study.**

กรุงเทพมหานคร : เอช อาร์ เซ็นเตอร์

- Gütersloh, (2003). *Civic-Mindedness Participation in Modern Society*. Retrieved September 11, 2009, from http://www.bertelsmannstiftung.de/bst/de/media/xcms_bst_dms_15201_15202_2.pdf.
- Howe, N. and Strauss, W. (2000). *Millennials rising: The next great generation*. New York : Vintage Books
- Korea Educational Development Institute (KEDI). (2007). *Understanding Korean Education*., Vol. 1 *School Education in Korea*, Retrieved September 11, 2009, from website : http://eng.kedi.re.kr/09_edu/img/koredu/Vol.%201_%20School%20Curriculum%20in%20Korea.pdf
- Ministry of Education and Human Resource Development. (2007). *Extra- Curricular Activity Summary*. Retrieved September 11, 2009, from website : <http://www.sfs.or.kr/high/PDFs/ExtraCurricularHS.pdf>.
- Smart, Sanson, Silva and Toumbourou. (2000). "*The Development of Civic-mindedness*". *Journal of Australian Institute of Family Studies*. No.57 Spring/Summer 2000, Retrieved August 26, 2009, from <http://www.aifs.gov.au/institute/pubs/fm2000/fm57/ds.pdf>
- World Bank. (2007). *International Trade and Climate Change: Economic, Legal, and Institutional Perspectives*. Washington DC : World Bank.